

Ismerkedjünk meg a fővárosi

MÚZEUMOKKAL

Az elmúlt évszázadok feudális és reakciós urait nem érdekelte az elődök földberejtőzött világa, nem volt fantázia — a romokat és a földet túrni —, mert nem jelentett profitot, a régészeti munkát nem lehetett csengő arannyá változtatni. Akadtak ugyan lelkes kezdeményezők, magánkutatók, azonban ezeket nem támogatták és gyakran több kárt okozott próbálkozásuk, mint hasznot.

A feltárt romokat visszakellett temetni, — mert útban voltak —, de arra is van példa — sajnos, elég gyakori, — hogy a felszínre került romokat a lakosság ingyen-kőbányának tekintette és építkezésre széthurcolta. *Sok értékes anyag ment így veszendőbe, istálló, dísznő-~~l~~ vagy — legjobb esetben — lakóház lett a romokból.* A kőbifaragott mult némaságra volt ítélve egészen az ostromutáni időkig, addig, amíg a dicsőséges Szovjet Vörös Hadsereg felszabadította fővárosunkat.

Akkor egycsapásra megnyiták a lehetőségek a tervszerű tudományos munka számára.

A népi demokráciánk — élén a MKP vezetőivel — nagy megértéssel és még több áldozattal *támogatta a földmelyében vagy háborúokozta romok alatt rejtőz mult feltárását.* Sok lelőhelyen ugyan pótolhatatlan veszteséget okozott az elmúlt bűnös rendszerek urainak nemtörődősége, azonban az ő hanyagságukat most, — mint minden téren — ezen a területen is felváltotta a komoly és eredményes kutatómunka. *Dr Pogány Ö. Gábor* személyében a múzeumok élére végre olyan vezetőelvtárs került, aki mindenek előtt a dolgozó társadalom és közönség érdekeit tartja a legfontosabbnak a tudományos kutatómunkák irányításánál. Munkatársai a legjobb régészek és hálásan fogadják a komoly segítséget. Rá kell mutatni arra, hogy nemcsak a tudományos munka iránya változott meg, hanem maga a munkásság is; a dolgozók nagy társadalma. Sok megértésnek és tudományos munka iránti szeretetnek látjuk ragyogó példáit.

A Hunor-utca 20. szám alatt élmunkások számára lakóházakat építenek. Vízcsőfektetésekor egy kőkoporsó sarkába ütközött a csákány. Az ottdolgozó munkások és mérnökök kulturáltságára és dicsőségére válik, hogy nem törték össze a leletet és nem hallgatták el a felfedezést, hanem azonnal abbahagyták a munkálatokat és jelentést tettek az aquincumi múzeumnak.

Így kezdődött itt a kutatómunka, megindult a tervszerű ásatás.

A kőkoporsó mellett négy téglasírt találtak és egy csontvázat, amelyet koporsó nélkül helyeztek a földbe. *Három egymásután élő nemzedék temetkezési helyét tárták fel, három egymásfölötti rétegben.*

A Flórián-tér 14. szám alatt római-kori lakóház került elő padlóalatti fűtéssel — a központi fűtés őse —, itt megtalálták a fűtőkemence maradványait is. Az *Árpádhíd* építkezése szükségessé tette, hogy kutatóárkok segítségével feltárják a végleges beépítésre szánt területeket. Tervszerű ásatási munka folyik, — máris szép eredményvel. Ugyanitt a Flórián-térnél megtalálták

vonalba, attól néhány méternyi távolságra.

A *Várban* is megszólalnak az elmúlt évszázadok dohos kőmaradványai. Itt is tervszerű kutatómunka folyik. A Várhegy lejtőjén és palota pincéjében egy-egy Zsigmond- és Mátyás-korabeli terem maradványait tárták fel. Jelenleg a várhegy keleti lejtőjén folyik az ásatás, ahol egy kápolna került felszínre. Az épület falai azt bizonyítják, hogy Zsigmond-korabeli altemplom maradványait tárták fel. Falai egytől—másfél méter vastagságú erősek. Diadalívek, bordaíndítások láthatók kb. másfél méter terjedelemben, melyek eléggé épek. A mérműves ablakokat befalazták, lőréses nyílásokká szűkítették. Az 1541 előtti átalakítások arra mutatnak, hogy a templomot erődként használták fel a törökostrom idején.

A főváros múzeumai és a Képtár is a dolgozóké. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 10 órától 2 óráig díjlanul áll a dolgozók rendelkezésére. Az ásatási munkálatokat is szívesen bemutatják a dolgozók csoportjainak szakszerű magyarázat keretében. Az ilyen bejelentéseket a Múzeumok Központi Igazgatóságánál kell kérni (IV., Egyetem-utca 6.), ahol készséggel nyújtanak bővebb felvilágosítást is.

az aquincumi katonai kolónia főcsatornáját, — két kőfalat, amelyet belül mészkőlapokkal fedtek.